
Přijímací zkouška z českého jazyka (osmileté studium) – 1. termín 22. 4. 2014

Určitě jste někdy slyšeli o řeckých bájích, které se staly základem evropské vzdělanosti. Jeden z příběhů se týká pěvce Orfea, který chtěl zachránit svou milovanou dívku Eurydiku, jež zemřela a dostala se do podsvětí. Když splníte následující úkoly, Orfeus získá Eurydiku zpět.

Rychle do toho!

1. Přečtěte si následující text, opravte v něm pravopisné chyby a napište správné znění:

(chyby se nevyskytují v cizích vlastních jménech a v čárkách)

V řecké krajině nazívané Thrakie žil před dávnými lety slavný pěvec Orfeus. Hrával na lyru a dovedl k tomu tak krásně zpívat, že jeho zpěvu nikdo neodolal. Lidé mu naslouchaly, smáli se a plakali, podle toho, jaký byl jeho zpjev. Na místa a na hostiny, kde Orfeus zpíval, přicházely i bohové. Také vodní víly vystupovaly z vln, sotva zaslechly Orfeův zpěv. Do jedné z nich se Orfeus zamiloval, odvedl si ji domů a oženil se s ní. Víla se jmenovala Eurydika a byla lýbezná jako Orfeovi písni. Krátký čas žili spolu šťastni. Jednoho dne musel Orfeus odejít z domu a Eurydika osaměla. Vyběhla ven a těšila se, že navštíví své přítelkyně – víly. Pospíchala nejkratší cestou lukami. Tu jí v noze prudce zabořilo a bodavá bolest se jí rozlila po celém těle. Pohlédla na zem a spatřila mihnout se travinami jedovatého hada. Hadí jed byl krutý, Eurydika zemřela. Orfeus Eurydiku pohřbil a smutně bloudil po světě. Čas nezmírnil jeho smutek a bolest, odhodlal se, že sestoupí do podsvětí. Chtěl poprosit vládce podsvětí Háda, aby mu navrátil jeho milovanou Eurydiku.

2. V následujícím souvětí určete slovní druhy (stačí napsat číslici).

„Splním ti tvé přání,“ řekl Hades, „Eurydika se může vrátit mezi živé lidi, ale ty se cestou z podsvětí na manželku neohlížej nebo ti zmizí a už ji neuvidíš.“

3. U podtržených slov určete rod, číslo, pád a vzor.

Orfeus radostně poděkoval a na pokyn vládce podsvětí se zvolna přiblížil stín Eurydiky, aby následovala manžela nahoru na svět.

- pokyn - .....
- manžela - .....

4. U podtržených sloves určete osobu, číslo, čas a slovesný způsob:

Orfeus naslouchal, zda neuslyší za sebou krok manželky. Slyšel jen svoje kroky. Ve strachu zapomíná na slib a otočí se.

- naslouchal - .....
- zapomíná - .....

5. Přečtěte si následující větu a zakroužkujte z nabízených slov ta, která patří mezi neohebné slovní druhy.

Orfea rychle přepadlo zoufalství, běžel po stezce dolů jako šílený, volá Eurydiku a bez dechu doběhne k řece zapomnění.

- a) rychle   b) po   c) šílený   d) bez   e) zapomnění

6. Vypište z následující věty základní skladební dvojici.

Na holé horské pláni zpíval skalám a větru o svém neštěstí.

- základní skladební dvojice - .....

7. Najděte ve větě příslovce a vystupňujte ho.

Stromy na znamení smutku odvrhly listy, skály slzely a hladiny řek rychle stoupaly, jak do nich stékal pláč Orfea.

- příslovce - .....
- 2. stupeň - .....
- 3. stupeň - .....

8. K podtrženým slovům napište antonymum:

Orfeova lyra plující po řece ještě potichu zněla a mrtvá hlava naposledy tiše zpívala.

- mrtvá - .....
- tiše - .....

9. Napište, z kolika vět se skládá následující souvětí (stačí napsat číslice).

Brzy přijel člun se starcem Charonem a Orfeus vskočil do loďky za dušemi mrtvých, ale Charon poznal, že do loďky vstoupil živý člověk.

- počet vět v souvětí- .....

10. Použijte slova viset – vyset ve dvou větách, aby byl zřejmý významový rozdíl mezi nimi.

.....

.....

.....

11. Přečtěte si charakteristiku knihy a napište jméno autora (uved'te jméno i příjmení):

- a) Hlavní hrdinkou této knížky je babička, která přijíždí na Staré bělidlo, aby se starala o svá vnoučata Barunku, Adélku, Viléma a Jana. Vedle babičky v díle vystupuje paní kněžna, Viktorka a jiní.

Jméno autora: .....

- b) Hlavním hrdinou této knihy je chlapec Kopčem a jeho kamarád Veverčák, kteří se chtějí stát dobrými lovci. Děj je zasazen do doby pravěku – období lovců mamutů. Během čtení se dozvíte, jak žili pravěcí lidé, čím se živili.

Jméno autora: .....

12. Doplňte rčení, aby byla kompletní:

- Kdo jinému jámu kopá, ...
- Jak se do lesa volá, ...

13. Vyberte z nabízených možností, o jaký slohový útvar se jedná:

Dne 19. 2. 2014 byly na Gymnáziu Chotěboř zahájeny přípravné kurzy pro uchazeče o studium. Jednotlivý kurz se skládal z jedné hodiny českého jazyka a z jedné hodiny matematiky, kde se opakovalo a procvičovalo učivo. Cílem kurzů bylo připravit uchazeče na následné přijímací zkoušky.

- a) referát   b) dopis   c) objednávka   d) zpráva

14. A nyní přichází poslední úkol, který bude vyžadovat vaši fantazii – namalujte, jak si představujete Orfea v říši podsvětí...

Řešení a hodnocení

Určitě jste někdy slyšeli o řeckých bájích, které se staly základem evropské vzdělanosti. Jeden z příběhů se týká pěvce Orfea, který chtěl zachránit svou milovanou dívku Eurydiku, jež zemřela a dostala se do podsvětí. Když splníte následující úkoly, Orfeus získá Eurydiku zpět. Rychle do toho!

15. Přečtěte si následující text, opravte v něm pravopisné chyby a napište správné znění:

V řecké krajině nazývané Thrakie žil před dávnými lety slavný pěvec Orfeus. Hrával na lyru a dovedl k tomu tak krásně zpívat, že jeho zpěvu nikdo neodolal. Lidé mu naslouchali, smáli se a plakali, podle toho, jaký byl jeho zpěv. Na místa a na hostiny, kde Orfeus zpíval, přicházeli i bohové. Také vodní víly vystupovaly z vln, sotva zaslechly Orfeův zpěv. Do jedné z nich se Orfeus zamiloval, odvedl si ji domů a oženil se s ní. Víla se jmenovala Eurydika a byla libezná jako Orfeovy písně. Krátký čas žili spolu šťastni. Jednoho dne musel Orfeus odejít z domu a Eurydika osaměla. Vyběhla ven a těšila se, že navštíví své přítelkyně – víly. Pospíchala nejkratší cestou lukami. Tu ji v noze prudce zabolelo a bodavá bolest se jí rozlila po celém těle. Pohlédla na zem a spatřila mihnout se travinami jedovatého hada. Hadí jed byl krutý, Eurydika zemřela. Orfeus Eurydiku pohřbil a smutně bloudil po světě. Čas nezmírnil jeho smutek a bolest, odhodlal se, že sestoupí do podsvětí. Chtěl poprosit vládce podsvětí Háda, aby mu navrátil jeho milovanou Eurydiku.

Za každou správně označenou pravopisnou chybu přičíst 1 bod, za každé chybné označení -0,5 bodu → celkem maximálně 10 bodů, minimálně 0 bodů.

16. V následujícím souvětí určete slovní druhy (stačí napsat číslici).

„Splním ti tvé přání,“ řekl Hades, „Eurydika se může vrátit mezi živé lidi, ale ty se

5 3 3 1 5 1 1 3 5 5 7 2 1 8 3 3

cestou z podsvětí na manželku neohlížej nebo ti zmizí a už ji neuvidíš.“

1 7 1 7 1 5 8 3 5 8 6 3 5

Za správně určené slovní druhy celkem 3 body, pokud 1 chyba = 2 body, 2 chyby = 1 bod, více než 2 chyby = 0

17. U podtržených slov určete rod, číslo, pád a vzor.

Orfeus radostně poděkoval a na pokyn vládce podsvětí se zvolna přiblížil stín Eurydiky, aby následovala manžela nahoru na svět.

- pokyn – mužský rod, neživotný, 4. pád, jednotné číslo, vzor hrad
- manžela – mužský rod, životný, 4. pád, jednotné číslo, vzor pán

Za správně určené kategorie u každého slova 2 body → celkem 4 body; pokud bude chybět u daného slova (popř. bude špatně určena) jedna kategorie = 1 bod

18. U podtržených sloves určete osobu, číslo, čas a slovesný způsob:

Orfeus naslouchal, zda neuslyší za sebou krok manželky. Slyšel jen svoje kroky. Ve strachu zapomíná na slib a otočí se.

- naslouchal – 3. os., číslo jednotné, čas minulý, způsob oznamovací
- zapomíná – 3. os., číslo jednotné, čas přítomný, způsob oznamovací

Za správně určené kategorie u každého slovesa 2 body → celkem 4 body; pokud bude chybět u daného slovesa (popř. bude špatně určena) jedna kategorie = 1 bod

19. Přečtěte si následující větu a zakroužkujte z nabízených slov, která patří mezi neohebné slovní druhy.

Orfea rychle přepadlo zoufalství, běžel po stezce dolů jako šílený, volá Eurydiku a bez dechu doběhne k řece zapomnění.

b) rychle   b) po   c) šílený d) bez   e) zapomnění

Za správně zakroužkované odpovědi 2 body, pokud 1 odpověď chybí = 1 bod.

20. Vypište z následující věty základní skladební dvojici.

Na holé horské pláni zpíval skalám a větru o svém neštěstí.

- základní skladební dvojice – (on)= zpíval

Za správně určenou skladební dvojici 1 bod.

21. Najděte ve větě příslovce a vystupňujte ho.

Stromy na znamení smutku odvrhly listy, skály slzely a hladiny řek rychle stoupaly, jak do nich stékal pláč Orfea.

- příslovce - rychle

